

UCHWAŁA NR VIII/43/2024

RADY GMINY LUBAŃ

z dnia 26 września 2024 r.

w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024 - 2026

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2024 r., poz. 609 z późn. zm.) w zw. z art. 176 pkt 1 i art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.) **Rada Gminy Lubań uchwala, co następuje:**

§ 1.

Przyjmuje się Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024 – 2026 dla Gminy Lubań stanowiący załącznik nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2.

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Lubań.

§ 3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem jej podjęcia.

Przewodnicząca Rady
Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak

GMINNY PROGRAM WSPIERANIA RODZINY NA LATA 2024 – 2026 DLA GMINY LUBAŃ

WSTĘP

Gminny program wspierania rodziny na lata 2024-2026 w Gminie Lubań został opracowany w oparciu o art.176 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.). Jest strategicznym dokumentem Gminy Lubań mającym na celu zbudowanie spójnego systemu pomocy rodzinie wykorzystując zasoby gminne.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 stanowi kontynuację poprzedniego programu, służy wspieraniu rodziny przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Rodzina stanowi integralną część społeczeństwa, stanowi jego najmniejszą, a zarazem podstawową komórkę. Jest najważniejszą grupą społeczną. Rodzina jest pierwszym i podstawowym środowiskiem wychowawczym dziecka. To ono tutaj nabywa wiedzę o otaczającym je świecie, panujących między ludźmi stosunkach. Uczy się wyrażać swoje uczucia (lęk, obawa, zadowolenie, gniew) oraz wartościowania co jest dobre, a co złe. Wychowują się w niej kolejne pokolenia, które w późniejszym okresie swojego życia kreują społeczeństwo. Rodzina kształtuje osobowość młodego pokolenia, postawę społeczną i wyznacza koleje jego losu. Dlatego tak ważne jest zachowanie prawidłowych ról społecznych. Tylko „zdrowa” rodzina jest warunkiem wykreowania młodego pokolenia, które będzie miało poczucie własnej wartości, aspiracji, empatii jak również będzie bazą do budowania kolejnej prawidłowo funkcjonującej najmniejszej komórki społecznej.

Działania służb i instytucji powołanych do pracy na rzecz rodziny i dziecka powinny być zintegrowane, ponieważ problemy występujące w rodzinie są złożone i wymagają interdyscyplinarnej współpracy. Uzależnienia rodziców, przemoc w rodzinie, niewydolność wychowawcza, bierność zawodowa, zdarzenia losowe to główne problemy dezorganizujące życie rodzin. Różnorakie formy wsparcia na rzecz rodziny problemowej należy docenić i ciągle udoskonalać. Pozostawienie rodzin bez fachowego wsparcia i różnorodnej pomocy specjalistycznej spowoduje wzrost zjawiska dalszej degradacji rodzin i skutkować będzie różnorodnymi konsekwencjami, którymi najbardziej zagrożone będą dzieci. Priorytetem wspierania rodziny jest zapewnienie odpowiednich warunków rozwoju dzieci, młodzieży oraz kształtowania wartości i norm związanych z ich wychowaniem.

Główne założenia programu to:

- wsparcie rodzin w przywracaniu jej prawidłowego funkcjonowania gdy pojawią się pierwsze, niepokojące sygnały- profilaktyka;
- praca z dzieckiem pozbawionym prawidłowej opieki ze strony rodziny- współpraca wszystkich instytucji działających na rzecz dziecka i rodziny;
- umieszczenie dziecka pozbawionego prawidłowej opieki w pieczy zastępczej dopiero po wyczerpaniu możliwości udzielenia pomocy rodzinie naturalnej;
- praca z rodziną biologiczną, której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej, pod kątem najszybszego powrotu dziecka do rodziny naturalnej;

Uzasadnienie wprowadzenia Programu

Obowiązek wspierania rodziny oraz organizacja pieczy zastępczej w zakresie ustawowym spoczywa na jednostkach samorządu terytorialnego oraz na organach administracji rządowej. Ustawa określa

podział kompetencji, w tym działań i zadań pomiędzy samorządami, który przedstawia się następująco:

GMINA	POWIAT
- Profilaktyka – wspieranie rodziny - Asystent rodziny - Placówki wsparcia dziennego - Rodziny wspierające - Inne podmioty lub instytucje działające na rzecz dziecka i rodziny	- Piecza zastępcza i instytucjonalna - Usamodzielnienie pełnoletnich wychowanków pieczy zastępczej - Adopcje - Rodziny zastępcze i rodzinne domy dziecka - Placówki opiekuńczo – wychowawcze - Usamodzielnienie - Organizator rodzinnej pieczy zastępczej (koordynator) - Rodziny pomocnicze

Asystent rodziny

Zadaniem ustawowym gminy jest wprowadzenie asystenta rodziny do bezpośredniej pracy z rodziną przeżywającą trudności opiekuńczo-wychowawcze. Asystent rodziny zajmuje się niezależnie od pracowników socjalnych, wyłącznie pomocą i pracą z rodziną, jego nienormowany i elastyczny czas pracy służyć ma realnym potrzebom i rytmowi życia rodziny. Głównym oraz podstawowym celem pracy asystenta jest osiągnięcie przez rodzinę podstawowego poziomu stabilności życiowej, która umożliwi jej wychowanie dzieci. Asystent rodziny koncentruje się w swojej pracy na wzmocnieniu rodziny w dążeniu do poprawy sytuacji życiowej i właściwego wypełniania funkcji opiekuńczo-wychowawczej przy zastosowaniu zasobów własnych i wsparcia środowiska lokalnego. W swojej pracy stosuje metody dialogu motywującego oraz strategię polegającą na rozwiązywaniu problemów. Motywuje, wspiera, podnosi samoocenę i zachęca członków rodziny do podjęcia zmian w swoim życiu tak aby zaczęli prawidłowo spełniać przypisane im role rodzinne i społeczne.

Rolą asystenta rodziny nie jest powielanie pracy pracownika socjalnego, którego zadanie polega między innymi na systematycznej diagnozie środowisk zagrożonych wykluczeniem i udzielanie im odpowiedniego wsparcia. Asystent rodziny kierowany jest do pracy tylko z tymi rodzinami, w których sytuacja dziecka małoletniego wymaga wsparcia zewnętrznego. Zakończenie współpracy ustaje wówczas gdy rodzina osiągnie samodzielność w poprawnym wykonywaniu funkcji opiekuńczo – wychowawczej.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy również współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, albo w rodzinnym domu dziecka.

Gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka przed umieszczeniem go po raz pierwszy w pieczy zastępczej ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka drugim roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 50 % wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w trzecim roku i następnych latach pobytu dziecka w pieczy zastępczej.

PODSTAWA PRAWNA

- Ustawa z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (t.j. Dz. U. z 2024 r. poz. 177 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.);

- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz. U. z 2024r., poz. 424 z późn. zm.);
- Ustawa z dnia 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 2151);
- Ustawa z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r., poz. 1939 ze zm.);
- Ustawa z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1923);

DIAGNOZA SPOŁECZNA

Gmina Lubań leży na Pogórzu Izerskim w północno-wschodniej części powiatu lubańskiego, w pobliżu granicy z Czechami i Niemcami, zajmuje powierzchnię 142,15 km², na terenie której zamieszkuje 6308 mieszkańców. W skład gminy wchodzi 12 sołectw, w których skupionych jest 13 miejscowości - Jałowiec, Kościelniki Dolne, Kościelnik, Henryków Lubański, Mściszów, Nawojów Łużycki, Nawojów Śląski, Pisarzowice, Radogoszcz, Radostów Dolny, Radostów Średni, Radostów Górny i Uniegoszcz.

Struktura powierzchni: Gmina Lubań ma obszar 142,15 km², w tym:

- użytki rolne: 70%
- użytki leśne: 22%

Gmina stanowi 33,2% powierzchni powiatu.

Jak wynika z danych Urzędu Gminy, wg stanu na dzień 9 sierpnia 2024 roku obszar Gminy zamieszkuje 6308 mieszkańców, wśród których: 3188 stanowią kobiety, natomiast 3120 mężczyźni. Ludność utrzymuje się z rolnictwa i hodowli oraz z handlu i usług. Część mieszkańców pracuje poza miejscem zamieszkania.

Rodziny z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi stanowią sporą część klientów pomocy społecznej. Najczęściej niezaradność rodziny w opiece i wychowaniu własnych dzieci łączy się z dysfunkcjami takimi jak: uzależnienia, przemoc domowa, zaburzenia równowagi systemu rodzinnego w sytuacjach kryzysowych, problemy w pełnieniu ról rodzicielskich, małżeńskich i zawodowych, zadłużenia finansowe, nieracjonalne gospodarowanie posiadanymi środkami finansowymi.

Dysfunkcje w rodzinie wyrażają się głównie niedojrzałością emocjonalną, brakiem odpowiedzialności, problemami we współżyciu z ludźmi, trudnościami adaptacyjnymi, niezaradnością w prowadzeniu gospodarstwa domowego, problemami wychowawczymi

w środowisku rodzinnym i zawodowym, konfliktami z prawem. Istotną rolę zgodną z polityką społeczną państwa odgrywa praca socjalna w połączeniu ze wsparciem finansowym lub rzeczowym.

Na terenie gminy istnieją też osoby zagrożone wykluczeniem społecznym. Zazwyczaj są to osoby uzależnione głównie od środków psychoaktywnych. Brak jest wiarygodnej statystyki dot. tego problemu. Jednak z obserwacji wynika, że jest to ogromny problem społeczny, wpływający destrukcyjnie na życie rodzinne.

W związku z wprowadzeniem w 2016 r. świadczenia wychowawczego oraz innymi świadczeniami prorodzinnymi, sytuacja w rodzinach w ostatnich latach znacznie się poprawiła. Przyczyniło się w znacznej mierze do ograniczenia ubóstwa przede wszystkim w rodzinach wielodzietnych. Coraz częściej zauważalny jest wzrost uzależnienia wśród młodych ludzi od internetu, gier komputerowych, telefonu komórkowego, hazardu, które przedkładają kontakt z drugą osobą, przyrodą na rzecz wirtualnych kontaktów. Na skutek niewłaściwych wzorców wyniesionych między innymi z mass mediów, kryzysu autorytetu, zaburzona jest prawidłowa komunikacja między rodzicami a dziećmi oraz w środowisku rówieśniczym. Z roku na rok wzrasta bezradność w sprawach opiekuńczo wychowawczych, przez co zwiększa się zapotrzebowanie na porady specjalistyczne, terapie skierowane do rodziców opiekunów i dzieci. Dlatego istotnym elementem jest prowadzenie kampanii społecznych informujących o możliwościach uzyskania wsparcia, prowadzić działania profilaktyczne wśród dzieci i młodzieży, propagować właściwe postawy społeczne

i rodzicielskie, kontynuować, dostosować i poszerzać ofertę pomocową do aktualnych potrzeb rodzin, podnosić kompetencje osób działających na rzecz dobra rodziny organizować

w sposób atrakcyjny czas dla dzieci i młodzieży usprawniać współpracę między instytucjami. Zadania z zakresu pomocy społecznej oraz kierowanie lokalnej polityki społecznej na terenie Gminy koordynuje Ośrodek Pomocy Społecznej. Jest on inicjatorem działań o charakterze pomocowym aktywizującym oraz integrującym różnorodne środowiska na rzecz grup i osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Z analizy sprawozdań Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej oraz informacji uzyskanych od pracowników socjalnych wynika, że w latach 2021 – 2023 mimo rotacji utrzymywała się liczba rodzin, którym udzielane jest wsparcie asystenta rodziny w wypełnianiu funkcji opiekuńczo – wychowawczych. Są to rodziny, które wymagają wsparcia w znacznie szerszym wymiarze, aniżeli pomoc oferowana w ramach pracy socjalnej. W Ośrodku zatrudniony jest jeden asystent rodziny współpracujący z rodzinami dysfunkcyjnymi.

Rodziny, którym udzielono wsparcia asystenta rodziny

2020 rok			2021 rok			2022 rok		
Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba a rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinie	Liczba dzieci
15	50	32	12	45	30	15	61	42

Rodziny objęte pomocą GOPS w Lubaniu w latach 2020 -2022 z podziałem na liczbę dzieci w rodzinie

Rodziny		Rodziny z dziećmi						
Rok	Ogółem	Liczba osób	1 dziecko	2 dzieci	3 dzieci	4 dzieci	5 dzieci	6 dzieci i więcej
2020	83	136	57	14	4	4	2	2
2021	65	102	50	8	2	2	0	3
2022	68	113	51	7	5	1	1	3

Pracownicy socjalni i asystent rodziny Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu w ramach wykonywania swoich obowiązków podejmują działania na rzecz rodzin dysfunkcyjnych, borykających się z różnorodnymi problemami. Niejednokrotnie są to rodziny, które oprócz ubóstwa

dotknięte są wieloma dysfunkcjami. Praca z takimi rodzinami wymaga od kadry pomocy społecznej wysokiego profesjonalizmu i zaangażowania w podejmowanych działaniach.

Najczęstsze przyczyny nasilenia trudnych sytuacji życiowych, które stanowią przyczynę ubiegania się o wsparcie Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu

Powody przyznania pomocy	2020 rok		2021 rok		2022 rok	
	Liczb a rodzi n	Liczba osób w rodzina ch	Liczb a rodzi n	Liczba osób w rodzina ch	Licz ba rodz in	Liczba osób w rodzina ch
Ubóstwo	48	75	40	59	35	42
Sieroctwo	0	0	0	0	0	0
Bezdomność	4	4	5	5	4	6
Potrzeba ochrony macierzyństwa lub wielodzietności	2	2	2	8	1	9
Bezrobocie	41	78	30	53	24	52
Niepelnosprawność	35	49	29	34	27	34
Długotrwała lub ciężka choroba	27	33	30	36	34	47
Bezradność w sprawach opiekuńczo – wychowawczych	17	51	9	39	6	34
Przemoc w rodzinie	0	0	0	0	0	0
Potrzeba ochrony ofiar handlu ludźmi	0	0	0	0	0	0
Alkoholizm	11	11	10	10	11	15
Narkomania	0	0	0	0	2	2
Trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego	2	5	1	2	1	1
Trudności w integracji osób, które otrzymały statut uchodźcy lub ochronę uzupełniającą	0	0	0	0	0	0
Zdarzenie losowe	2	8	1	1	2	2
Sytuacja kryzysowa	0	0	0	0	0	0
Kłęska ekologiczna	0	0	0	0	0	0

ANALIZA SWOT

W konstruowaniu niniejszego Programy zastosowano analizę SWOT, która przedstawia diagnozę systemu wspierania rodziny i pieczy zastępczej w Gminie Lubań, z uwzględnieniem mocnych i słabych stron a także szans i zagrożeń, mających wpływ na realizowanie przez Gminę zadań na rzecz dziecka i rodziny.

MOCNE STRONY	SŁABE STRONY
wykwalfikowana kadra pracownicza	niska aktywność zawodowa wśród osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej
dobra współpraca instytucji na rzecz rodzin tj: pracowników socjalnych, asystenta rodziny, kuratorów sądowych, pedagogów szkolnych	wyuczona bezradność i roszczeniowa postawa dorosłych członków rodziny
wspieranie rodzin przeżywających trudności w zakresie prawidłowego wypełniania ról społecznych	brak infrastruktury socjalnej(lokali socjalnych i mieszkań chronionych)
otwartość na współpracę ze środowiskiem lokalnym	brak Poradni Leczenia Uzależnień w Gminie i Powiecie
dobre rozeznanie środowiska lokalnego przez pracowników służb pomocowych	źle rozwinięta komunikacja, ograniczony dostęp do aglomeracji miejskich
wsparcie rodzin wielodzietnych- Karta Dużej Rodziny	trudny dostęp do poradnictwa specjalistycznego, szczególnie dla dorosłych (psycholog, psychiatra, terapeuta)
systematycznie rozszerzana oferta zajęć pozalekcyjnych dla dzieci	brak rodzin wspierających
	brak dużych zakładów pracy na terenie gminy
	niska aktywność zawodowa kobiet z powodu braku form opieki dla dzieci do lat 3 oraz braku transportu do przedszkola dla dzieci poniżej 6 r.ż,
SZANSE	ZAGROŻENIA
realizacja rządowych programów	ograniczony dostęp do lekarzy, specjalistów
rosnące wsparcie finansowe dla rodzin	wzrost kosztów utrzymania rodzin
rozwój asystentury rodzinnej i większa świadomość rodzin na temat pomocy z jakiej mogą skorzystać	nierówność szans w dostępie do instytucji kultury, zdrowia, pomocy społecznej wynikające z odległości i trudności komunikacyjnych
wzmocnienie współpracy pomiędzy instytucjami wspierającymi rodzinę	uzależnienia członków rodziny i wzrost liczby kobiet uzależnionych od alkoholu
dalszy wzrost kompetencji pracowników poprzez szkolenia	niewystarczająca ilość miejsc w placówkach opiekuńczo-wychowawczych i rodzinnych formach pieczy zastępczej
edukacja rodziców, poprawa samodzielnego funkcjonowania rodzin dysfunkcyjnych w społeczeństwie	wzrost patologicznych zachowań dzieci i młodzieży
planowane otwarcie Placówki Leczenia	zanik więzi i tradycji, rozpad związków

Uzależnień na terenie Powiatu Lubańskiego	
planowane otwarcie Klubu Malucha na terenie Gminy	
wchodzący od 1 października 2024 r. program „Aktywny rodzic”	

CELE PROGRAMU

Cel 1. Umożliwienie zapewnienia członkom rodziny stabilizacji, poczucia bezpieczeństwa i przynależności.

Cel 2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych rodzin.

Cel 3. Właściwe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców.

Adresaci Programu

Odbiorcami działań ujętych w Programie są rodziny i dzieci zamieszkałe na terenie Gminy Lubań, a w szczególności:

1. Rodziny które są zagrożone odebraniem bądź ograniczeniem władzy rodzicielskiej poprzez umieszczenie dzieci w pieczy zastępczej
2. Dzieci i młodzież przebywająca w pieczy zastępczej
3. Rodziny przeżywające trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo- wychowawczej
4. Rodziny dysfunkcyjne, głównie z uwagi na uzależnienia lub przemoc w rodzinie
5. Rodziny żyjące w ubóstwie, w tym dotknięte bezrobociem
6. Dzieci i młodzież, która pozbawiona jest właściwej opieki, pomocy i wsparcia ze strony otoczenia, zagrożona demoralizacją

REALIZACJA PROGRAMU

Nazwa zadania	Czas realizacji	Podmiot realizujący	Wskaźnik realizacji
Umożliwienie zapewnienia członkom rodziny stabilizacji, poczucia bezpieczeństwa i przynależności			
Monitoring sytuacji rodzin zagrożonych kryzysem oraz analiza zjawisk rodzących potrzebę ubiegania się o pomoc.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu	Przyczyny udzielania pomocy. Liczba przeprowadzonych wywiadów środowiskowych.

Współpraca i wymiana informacji z instytucjami, organizacjami, stowarzyszeniami działającymi na rzecz dziecka i rodziny w celu wypracowania wspólnych działań profilaktycznych.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Komenda Powiatowa w Lubaniu Sąd Rejonowy w Lubaniu Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Zespół Interdyscyplinarny Placówki Oświatowe Ośrodki wsparcia (OIK i DSMzD)	Liczba podjętych interwencji. Liczba osób objętych wsparciem.
Praca socjalna polegająca na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu	Liczba rodzin objętych wsparciem w postaci pracy socjalnej.
Motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień i współuzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba założonych Niebieskich Kart. Liczba osób, które ukończyły terapię.

Dążenie do reintegracji rodzin poprzez pomoc rodzinie, z której dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej w odbudowaniu odpowiedniego środowiska rodzinnego z poprawnymi relacjami i rolami, pozwalającymi na powrót dzieci do rodziny naturalnej.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Placówki oświatowe Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu	Liczba rodzin objętych wsparciem asystenta rodziny, których dzieci zostały umieszczone w pieczy zastępczej.
W zależności od zdiagnozowanych potrzeb – zapewnienie opieki rodzinom przeżywającym trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych przez asystenta rodziny.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Urząd Gminy Lubań	Liczba asystentów pracujących na rzecz mieszkańców gminy. Liczba rodzin, którym przydzielono asystenta.
Zabezpieczenie podstawowych potrzeb socjalnych i bytowych rodzin			
Zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Urząd Gminy Lubań	Liczba i formy udzielonej pomocy. Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych pomocą.
Objęcie dożywianiem wszystkich potrzebujących dzieci.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Urząd Gminy Lubań	Liczba dzieci korzystających z posiłków.
Monitorowanie sytuacji zdrowotnej dzieci z rodzin dysfunkcyjnych.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu	Liczba rodzin i dzieci w tych rodzinach objętych monitorowaniem.

Objęcie rodzin dysfunkcyjnych profesjonalną pomocą.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu	Liczba podejmowanych interwencji kryzysowych. Ilość godzin dokonanego nieodpłatnego poradnictwa specjalistycznego.
Współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Urząd Gminy Lubań	Liczba dzieci umieszczonych w poszczególnych ośrodkach. Wysokość środków przeznaczonych na pokrycie pobytu dzieci w placówkach.
Organizowanie wypoczynku, czasu wolnego dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych	2024-2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Placówki Oświatowe, Kluby sportowe Gminny Ośrodek Kultury i Sportu w Lubaniu	Liczba dzieci korzystająca z wypoczynku
Właściwe wypełnianie funkcji opiekuńczo-wychowawczej przez rodziców			
Szczegółowe i wieloaspektowe rozpoznanie sytuacji rodziny przeżywającej trudności.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Placówki Oświatowe	Liczba rodzin przeżywających trudności.
Kierowanie osób uzależnionych na leczenie.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Liczba osób, które podjęły terapię. Liczba osób, które ukończyły terapię.

Udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej (w formie żywności, odzieży).	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Urząd Gminy Lubań	Liczba rodzin objętych pomocą.
Przydzielenie rodzinom asystenta rodziny.	2024 - 2026	Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu Sąd Rodzinny i Nieletnich	Liczba rodzin współpracujących z asystentem rodziny.
Udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.	2024 - 2026	Pracownicy socjalni Asystent rodziny	Liczba szkoleń i konferencji.
Poradnictwo specjalistyczne, porady prawne, prelekcje dla rodziców,	2024-2026	Urząd Gminy Lubań Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna Ośrodek Interwencji Kryzysowej Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży w Zgorzelcu Starostwo Powiatowe w Lubaniu Centrum Psychologii i Rozwoju „Fractal Concept”	Liczba porad/szkoleń

EFEKTY PROGRAMU

W wyniku przeprowadzonych działań przewidywane jest osiągnięcie następujących efektów:

- polepszenie sytuacji dziecka i rodziny,
- wzmocnienie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji rodziny,
- zminimalizowanie umieszczania dzieci w pieczy zastępczej,
- poprawa funkcjonowania rodzin z problemami opiekuńczo-wychowawczymi,
- przeciwdziałanie umieszczaniu dzieci w pieczy zastępczej,
- zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych rodzin celem zapobiegania powstawaniu sytuacji kryzysowych,
- poprawa i wzrost jakości w zakresie funkcjonowania rodziny,
- minimalizowanie skutków patologii społecznej występującej w rodzinach,
- wzrost świadomości społeczeństwa na temat prawidłowego funkcjonowania rodziny i poprawnych relacji rodzinnych,

- umożliwienie dzieciom umieszczonym w pieczy zastępczej powrotu do rodziny naturalnej, poprzez przywrócenie jej prawidłowych funkcji,
- rozwój efektywnej współpracy pomiędzy instytucjami i organizacjami realizującymi program wspierania rodziny.

REALIZATORZY PROGRAMU

Program realizuje Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu przy udziale:

1. Urzędu Gminy w Lubaniu;
2. Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Lubaniu;
3. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Lubań;
4. Placówek oświatowych z terenu Gminy Lubań;
5. Gminnego Ośrodka Kultury i Sportu w Lubaniu,
6. Placówek Ochrony Zdrowia;
7. Organizacji pozarządowych i instytucji kościelnych;
8. Powiatowego Komisarzatu Policji w Lubaniu;
9. Kuratorów Sądowych;
10. Sądów – Wydziały: Karny, Rodzinny i Nieletnich;
11. Poradni Psychologiczno – Pedagogicznych w Lubaniu;
12. Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Lubaniu;
13. Ośrodka Interwencji Kryzysowej w Smolniku,
14. Ośrodka Wsparcia- domu dla matek z małoletnimi dziećmi i kobiet w ciąży Pobiednej,
15. Powiatowego Urzędu Pracy w Lubaniu;

Źródła Finansowania Programu

Finansowanie 3-letniego Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2024-2026 odbywać się będzie w ramach środków budżetu Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Lubaniu oraz budżetu państwa w formie dotacji celowej i dofinansowania zadań własnych.

MONITORING I EWALUACJA DZIAŁAŃ

Program będzie monitorowany i ewaluowany na bieżąco przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu, w zależności od zmieniającej się sytuacji rodzin w gminie i pojawiających się potrzeb. Monitoring będzie służył analizie i ocenie zebranych informacji i planowaniu dalszych działań w celu zapewnienia najlepszych efektów podjętych inicjatyw.

Monitoring programu będzie prowadzony corocznie poprzez gromadzenie danych i informacji w zakresie wszystkich działań opisanych w niniejszym programie.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Lubaniu w terminie do 31 marca każdego roku sporządzi sprawozdanie z zakresu wspierania rodziny i przedłoży je Radzie Gminy Lubań.

PODSUMOWANIE

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Lubań na lata 2024 - 2026 zakłada stworzenie optymalnych warunków dla poprawy jakości życia rodzin, w szczególności dzieci.

Wsparcie rodziny będzie miało charakter profilaktyczny, ochronny, a rodzinie w pierwszej kolejności zostaną stworzone możliwości samodzielnego mierzenia się ze swoimi problemami. Konieczne jest podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Wskazana jest stała współpraca pomiędzy instytucjami, organizacjami i stowarzyszeniami w celu zapewnienia najlepszego efektu podjętych inicjatyw. Spodziewanym efektem realizacji programu ma być polepszenie sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie poczucia bezpieczeństwa i stabilizacji, ograniczenie patologii społecznej, zminimalizowanie negatywnych zachowań oraz stworzenie skutecznego systemu wsparcia dla rodziny i dziecka.

Przewodnicząca Rady
Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 176 pkt. 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej do zadań własnych gminy należy opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny. Program wspierania rodziny dla Gminy Lubań na lata 2024–2026, zwany dalej "Programem" stanowi załącznik do projektu uchwały. Zakłada realizację zadań przez Gminę Lubań w latach 2024-2026 z zakresu zadań wspierających rodzinę. Podstawowym celem tej ustawy jest kompleksowe uregulowanie problematyki wspierania rodziny. Kontynuacja działań z poprzedniego programu ma za zadanie wzmocnić wsparcie rodzin dysfunkcyjnych, a w konsekwencji ograniczyć liczbę dzieci objętych pieczą zastępczą lub innymi formami opieki. Celem szczególnym jest praca z rodziną naturalną, która powinna zapewnić dziecku stabilny rozwój w rodzinnym środowisku. Asystent rodziny jako osoba wspierająca rodzinę na poziomie gminy, wprowadzony w/w ustawą, przy pomocy Programu Wspierania Rodziny w Gminie Lubań na lata 2024 – 2026, będzie kontynuował działania mające na celu wzmocnienie rodzin z grupy ryzyka. Cele jakie stawia przed sobą Program ukierunkowane są przede wszystkim na zapobieganie umieszczeniu dzieci w pieczy zastępczej, aktywizowanie rodzin do podejmowania działań wzmacniających prawidłowe wypełnianie funkcji rodzicielskich, a także tworzenie warunków pozwalających na powrót dzieci objętych pieczą pod opiekę rodziców. Cele szczegółowe nastawione są na wspieranie rodzin przeżywających trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych, podnoszenie kompetencji i umiejętności wychowawczych i opiekuńczych rodziców, które umożliwiają wychowywanie dzieci w rodzinie naturalnej oraz poprawę funkcjonowania rodzin w sferze socjalno-bytowej. Aby skutecznie zapobiegać dysfunkcji rodziny koniecznością jest zaangażowanie wszystkich instytucji, które wspierają rodzinę. Z uwagi na powyższe podjęcie uchwały jest uzasadnione.

Przewodnicząca Rady Gminy Lubań

Małgorzata Jańczak